

Az Ige növekedése

Lekció: 2Móz. 19.10-25

Textus: ApCsel. 2.1-41

2009. febr. 8.

Gazdagrét

A Szentlélek kitöltetése és az Ige növekedése

Jézus mennybemenetele előtt azt parancsolta tanítványainak, hogy addig ne hagyják el Jeruzsálemet, amíg meg nem kapják a megígért Szentlelket. Az apostolok pedig egy szívvel és egy lélekkel kitartóan imádkoztak, és várták, hogy Jézus ígérete beteljesedjen az életükben. Várták a Szentlelket, de nem azért, mert kicsit már megfáradt a lelki életük, és ettől az élménytől valami újat reméltek. Nem is azért várták imádkozva a Szentlelket, hogy újraéljék azokat az izgalmas és nagyszerű időket, amikor először találkoztak Jézussal. A Szentlélek iránti várakozás és vágy nem személyes benső szükségük volt, hogy újra előbb legyen a hitük. Nem. Ők, Jézus szavaival összhangban arra vártak, hogy erőt kapjanak a Jézusról szóló tanúsághoz. Arra vártak, hogy közösségüket Isten felülről való erővel ruházza fel, hogy elindulhassanak a népek közé, és meghirdessék, hogy a názáreti Jézus, akit megfeszítettek és aki feltámadt, ő az Úr, és ő a világ megváltója és reménysége.

Tíz napot kellett imádkozva várakozniuk, és így érkezett el pünkösöd ünnepe. Pünkösöd az első termésért, a termés zsengéjéért való hálaadás alkalma volt Izraelben. Annak a termésnek az elismerése és megköszönése, amelyet reménység szerint majd egy teljes és gazdag aratás és betakarítás követ. Ez lett Jézus apostolai számára a soron következő pünkösöd napja. Egy olyan kóstoló, amelyet majd a teljesség követ. Egy olyan kezdet, amely azóta is egyre jobban kibontakozik, egyre hatalmasabbá növekszik. Egy olyan esemény, amely kezdetévé lesz az Ige növekedésének, terjedésének és győzelmének. Egy olyan nap, amikor nemcsak megszületik a keresztény egyház, de elindul növekedése, kultúrákon és népeken átívelő missziója. Ez azonban bennünket is érint, hiszen mi is részesei vagyunk annak, ami az első pünkösöd napján történt. Isten Igéje növekedett, terjedt, és eljutott hozzánk is. Isten Igéje ma is növekszik közöttünk és általunk is. A ma napon azt szeretném bemutatni, hogy miért van szükségünk arra, hogy Jézus betöltsön minket Szentlelkével? Hogyan függ össze a Szentlélekkel való beteljesedés a tanúságtétellel, az Ige növekedésével? Mindezzel, hiszem, megerősödik bennünk az imádság és várakozás a Szentlélekre, valamint egyre többen megnyílunk arra, hogy a Lélek betöltsön és erővel ruházzon fel bennünket.

Három gondolatban fejtem ki a ma olvasott szakasz üzenetét válaszul arra a kérdésre, hogyan kapcsolódik a Szentlélek szívünkbe való kitöltetése a tanúsággal, amire Jézus elhívott: 1. A Lélek kitöltetése olyan élmény, amely magával ragad; 2. A Lélek által olyan egység születik, amely minden határt átível; 3. A Lélek világosságot, bátorságot és erőt ad az Ige eredményes szólásához.

I. Élmény, amely magával ragad

A pünkösödi események nem az apostolok intellektusában, fogalmazzunk így, fejében zajlott le. Nem megértettek valamit, nem új információt kaptak. Nem is az

történt, hogy felismertek volna magukban egy olyan lehetőséget, amelyet korábban nem vettek figyelembe. Nem is valamiféle csendes belső lelki folyamatról, egyfajta megvilágosodásról olvasunk. Egyáltalán nem volt csendes, és nem volt rejtett, ahogy kitöltetett a Szentlélek.

Két erőteljes fizikai jelenséggel kezdődött Jézus válasza az apostolok engedelmes várakozására és imádságára. *„Hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek.”* Ezt mindannyian hallották, akik jelen voltak. *„Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek széteszlottak, és leszálltak mindegyikükre.”* Ezt mindannyian látták és, feltehetően, érezték. Figyeljük meg, hogy nem szél fújt, és nem tűznyelvek szálltak le rájuk, hanem szélrohamhoz hasonló zúgást halottak, és tűznyelvekhez hasonló valami jelent meg és szállt le rájuk. Azaz a jelenség megfoghatatlan és magyarázhatatlan a mindennapi ismeretek alapján. Ugyanakkor félelmetes, valóságos, és teljességgel átélt. Nem hiszem, hogy amikor szélviharhoz hasonló zúgás tölt be egy helyet, valamint valami lángnyelvek szállnak le, és *„mindnyájan megtelnek Szentlélekkel”*, akkor azt bárki közömbösen, elemző objektivitással, és esetleg Isten iránt aggodalommal veszi (ti. hogy Uram, nem kellene kicsit óvatosabbnak lenned, hiszen ebből még rajongás is lehet, és különben is mit fognak gondolni azok a reformátusok, akik kétezer évvel később egy ilyen élményközpontú keresztyén tapasztalattal találják magukat szemben...?).

Ezen a ponton hajlamosak vagyunk a magyarázatra. Elmondhatnám, hogy hogyan és miért lett a Szentlélek jelképe már az Ószövetségben a szél és a tűz. Elemezhetnénk bibliai szakaszokat, hogy jobban megértsük, mit is jelentenek ezek a szimbólumok. De ha csak az elemzésig jutnánk, súlyosan tévednénk. Ezért most, amikor a lekciónban olvasott szakasszal hozom összefüggésbe a pünkösdi történéseket, a tapasztalatra, az átélésre teszem a hangsúlyt.

Amikor Isten leszáll a Sínai hegyre, hogy szövetséget kössön a néppel, eljövételét félelmetes természeti jelenségek kísérik: többek között zúgás (kürtzengés, mennydörgés) és villámlás (tűz). Mindezek, nyilvánvalóan, nem pusztán jelképek. A Sínai mellett Izrael számára egészen valóságos találkozás történik Isten szentségével; Isten meg is tiltja nekik, hogy a hegyet körülvevő határon túllépjenek. Isten azért jelenik meg ilyen módon a hegyen, hogy a nép átélje, érezze annak az Úrnak a hatalmát és szentségét, aki szövetségre lép velük. Izrael gyermekei pedig annyira megérezték ezt, hogy nem is akartak átlépni ezen a határon, mert félelem fogta el őket. Amikor Isten Szentlelke pünkösdkor kiárad, leszáll, akkor hasonló történik. A Szentlélekkel való megtelés az apostolok számára nem pusztán hit kérdése, mondván: vártuk, kértük, hisszük, hogy meg is kaptuk. A Lélekkel való beteljesedés, ami nem egyszeri és mindenkori, hanem többször ismétlődő esemény, mindig átélt tapasztalat Isten népében. Élmény, amely megragad.

Az Isten Lelkével való ilyen valóságos találkozás és betöltekezés nélkül soha nem indult volna el az egyház a misszió útján. Az Úrral való kapcsolat nem pusztán ismeret a fejben, hanem élmény, tapasztalat, érzés a szívben. Természetesen ez nem létezhet egyenletes és folyamatos intenzitással, de hiába tudod elmondani, hogy az Úr hatalmas, az Úr szerető, az Úr kegyelmes, az Úr szent, ha ennek valósága, tapasztalása még nem járta át megingathatatlan bizonyossággal a bensődet. Különbség van tehát a között, hogy az a véleményed, hogy Isten szent és kegyelmes, vagy pedig kóstoltad,

átélted már az ő szentségét és kegyelmét. Nem ugyanaz, ha valaki tudja, hogy a méz édes, mint ha valaki ismeri, mert kóstolta már a méz édességét (Jonathan Edwards, *A Divine and Supernatural Light...*). Akkor is mást jelent a méz édessége e második esetben, ha az illető éppen nem mézet szopogat. A Szentlélek az, aki Jézus Krisztus minden igazságát kijelenti a szívünkbe, és ez nem pusztán intellektuális ismeret, hanem olyan találkozás, olyan élmény, amely egészen mélyen megragad és az Úrhoz kötöz.

A szélviharhoz hasonlítható zúgás, a kettős tüzes lángnyelvek leszállása, és ezzel együtt a Szentlélek kitöltetése olyan tapasztalat, átélt valóság az apostolok életében, amely mindörökre szívükbe írja az Úr hatalmát és szentségét, jelenlétének valóságát. Vágyjuk mi is a Léleknek bennünket mélyen megragadó, erővel felhatalmazó munkáját! Lássuk, higgyük és tapasztaljuk, hogy a kereszténység szívében ott áll a mindenható Isten érzékelhető megtapasztalása!

II. Egység, amely minden határt átível

Az apostolok nemcsak a hallásban és látványban tapasztalták a Lélek kitöltetését, hanem abban is, hogy „különbéle nyelveken kezdtek beszélni, úgy ahogy a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.” Ez nem kis megdöbbenést, ámulkodást és zavart keltett mindazok között, akik a zúgást hallván összefutottak, és a saját nyelvükön hallották az apostolokat beszélni. Pünkösöd ünnepére, amely a három főünnep egyike volt, Jeruzsálemben zarándokoltak a szétszórtságban élő zsidók valamint pogányból zsidó vallásra tért ún. prozeliták is. Ez a magyarázata annak, hogy pünkösöd napján a népek jelen voltak Jeruzsálemben, a korabeli világ minden részéről, Mezopotámiától Egyiptomig, Rómától Élamig. Három földrész, Ázsia, Afrika és Európa képviselői vannak jelen, és csodálkoznak, valamint összezavarodnak az érthetetlen jelenség felett: „halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól.”

Azt is szükséges megnevezni, hogy a korabeli római birodalomban sokak által ismert és beszélt görög nyelv, valamint az arámi használatával szükségtelen volt az, hogy az apostolok mondanivalója a más nyelveken szólás által „lefordíttassék” ezen emberek anyanyelvére. Éppen ezért nyilvánvaló, hogy a Szentlélekkel való beteljesedéssel együtt járó nyelvi csoda, kommunikációs csoda itt elsősorban a jel szerepét tölti be. Jézus az Úr, aki elküldte a Szentleket, valami nagyon fontosat fejez ki ezzel, aminek jelen kell lennie már az egyház születésénél, amely nélkül lehetetlen lenne az Ige növekedése.

A „mindannyian értjük amit mondanak” csodálatos tapasztalata a bábéli zűrzavar ellentéte. Babelben az emberiség Isten kizárva akart magának egységet és hatalmat, dicsőséget, de az Úr – éppen az ember érdekében - ezt nem engedhette, és ezért a nyelvek összezavarásával lehetetlenné tette a tervet. Pünkösödkor azonban, amikor a Szentlélek kiárad, hogy az apostolok Jézus Krisztus erővel felhatalmazott tanúi legyenek, azonnal egyértelmű lesz, hogy ez a tanúságtétel, a Jézusról szóló evangélium minden népekhez szól, valamint hogy Jézus Krisztus evangéliuma egységet, megértést, és megbékélést hoz a népeknek. (Ezen a ponton többen tiltakozhatnak, mondván, hogy a vallások, köztük a kereszténység is, mennyi vérnek, erőszaknak és háborúnak álltak a háttérben. Röviden most csak annyit tudunk erről mondani, hogy az eredeti jézusi szándék, amely itt is megjelenik, távol áll azoktól a

bűnöktől, amelyeket Jézus nevében elkövettek, azaz az erőszak semmiképpen sincsen kódolva abba, hogy valaki elkötelezett követője és tanúja Jézusnak.)

A nyelvek és a megértés csodája arra is rámutat, hogy Isten nagyságos dolgait, azaz az evangéliumot, minden nyelven lehet és kell hirdetni. A kereszténységben nincs egy szent nyelv, és ezzel együtt egy szent kultúra, amely az igazi és a felsőbbrendű, amint pl. az iszlámban ennek éppen az ellenkezője igaz, hiszen a Koránnak csak az eredeti, arab változata a hiteles szentírás. Éppen ezért egy nyelv, egy ország, egy kultúra soha sem lehet abszolút, másokat kizáró és lenéző, hiszen Isten az összes nyelvet, az összes népet, az összes kultúrát megszenteli azzal, hogy üzenetét megszólaltatja.

Amikor betölt téged a Szentlélek, megismered – hiszen átéled! – ennek a valóságát. Amikor a Lélek kiárad, ha nem is jár feltétlenül együtt a nyelveken szólás ajándékával, a szívben megszületik a vágy, hogy az evangéliumot mindenkinek meg kell ismernie. A Léleknek ez a munkája felkészíti az egyházat a misszióra, felkészíti Isten népét az Ige növekedésére. Ez az, amiért kétezer éve mindig voltak és vannak emberek, akiknek a szíve egy másik népcsoportért lobban fel, akik Bibliát fordítanak és ezzel írásbeliséget vezetnek be egy népcsoport életébe, akik nem elégszenek meg azzal, hogy az ő körükbe már eljutott az evangélium. Ez a Szentlélek hív és szorongat, amikor valaki a cigányok közé indul, amikor gyülekezetünk együttműködik az OM-mel (emlékezzünk Borsiczky Réka missziói szolgálatára), amikor újabb és újabb embereknek szeretnénk meghirdetni az evangéliumot. A Lélek olyan egységet teremt és formál Isten népében és Isten népe által, amely minden nyelvi és kulturális határt átível. Az egyház, amely helyben él, és azért helyért él, ahová Jézus plántálta, ugyanakkor a legglobálisabb szervezet is. A régiek úgy mondták: katolikus, azaz egyetemes.

III. Világosság és bátorság az Ige szólásához

Az apostolok nyelveken szólnak, a tömeg álmélkodik és csodálkozik, egyesek meg gúnyolódnak, hogy ezek berúgtak. Voltak keresztyén gyülekezetek az egyház története során, amelyek körülbelül ezen paraméterek között meg is maradtak. Egyesek hatalmas lelki élményeket éltek át, és mindennél nagyobb hangsúlyt fektettek a(z önmagáért való) megtapasztalásra. Ilyen volt a korintusi gyülekezet, ahol a nyelveken szólás központi eseménnyé és élménnyé vált, és amivel kapcsolatban Pál annyit jegyez meg, hogy ő inkább szólna öt szót a gyülekezetben értelemmel, semmint folytatná a kívülálló szemében örvénylésnek tűnő extatikus élménykeresést. Éppen ezért fontos látnunk, hogy mi történik az apostolokkal a pünkösdi átélés nyomán.

A Lélek erőteljes jelenléte az Ige erőteljes hirdetéséhez kapcsolódik. A Lélek kitöltetése nem marad pusztán élmény és érzés, hanem megjelenik, tovább adatik a szóban, az Igében. Az élő Isten jelenléte mindig kimondott, és a valóságot megváltoztató szóvá formálódik. (1Móz. 1.2-3 – A Lélek lebeg a vizek felett, majd Isten szól; Mk. 1.9-11 – A Lélek mint egy galamb leszáll Jézusra, majd elhangzik a szó a mennyből...) Éppen ezért Péter és a tizenegy az Ige hirdetésébe kezd. Péter igehirdetésének két jellemzőjére hívom fel a figyelmet. Mit tesz a Szentlélek velünk, bennünk, hogy az Ige terjedjen és növekedjen általunk? Világosságot és bátorságot ad.

Péter egyszerű, tanulatlan ember, mégis később meglepi az írástudókat azzal, amilyen bölcsen beszél az írások alapján (ApCsel. 4.13). Pütkösdi igehirdetésében meglepő világossággal és magabiztossággal magyarázza az ószövetségi helyeket Jézus Krisztusra mutató módon. Az ószövetségi írásokból kiindulva hirdeti Jézust annak a népnek, akik jól ismerték ezeket a szentírási szakaszokat. Péter szájából a régi és jól ismert igék aktuálisan, döntésre hívó módon, tekintéllyel szólalnak meg. A Szentlélek megeleveníti az Igét, és megvilágosítja az értelmünk. Többször hallom, hogy valaki azt mondja, ő nem is olvassa a Szentírást naponta, mert úgysem érti úgy meg, ahogyan vasárnap hallja az igemagyarázatot. Neki az eszébe sem jutna, amit itt hall. Kálvin mondja, hogy ugyanaz a Lélek kell hogy megvilágosítsa számunkra a Bibliát, amelyik azt ihlette. Kérlek, nem mondjatok le arról, hogy az Igét megértsetek. Olvassátok, vágyjátok a Szentlelket, és meglátjátok, hogy a Lélek lesz a tanítótok. Az Ige növekedésének egyik titka az, hogy a Szentlélekkel beteljesedett, Isten jóságát Krisztusban a Lélek által megtapasztalt ember számára élő és ható beszéddé válik Isten szava. Tegyük ki magunkat az Igének, kérjük a Lelket, és világosságot fogunk kapni!

A másik jellemzője Péter igehirdetésének a bátorság. Emlékezzünk, hogy Jézust nem egészen két hónappal korábban végezték ki a nép vezetői, úgy, hogy a közvélemény egy jelentős része egyetértett ezzel, sőt, követelte ezt. A tanítványok menekültek, ki merre látott, és nem akarták, hogy bárki is tudja, nekik is közük volt a kivégzett istenkáromlóhoz. Ezzel az előtörténettel Péter most a következő kijelentéseket teszi: *„A názáreti Jézust, azt a férfiút, akit Isten igazolt előttetek erővel, csodákkal és jelekkel, amelyeket általa tett az Isten közöttetek, ... azt, aki az Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda, ti a pogányok keze által felszegeztétek és megöltétek. De őt az Isten ... feltámasztotta...”* Majd újra: *„Tudja meg tehát Izráel egész háza teljes bizonyossággal, hogy Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten, azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettétek.”* Ezek a mondatok nem pusztán vallási-teológiai kijelentések, hanem politikai-közéletiek is. Politikai és közéleti ügy volt Jézus kivégzése, és ezzel szembenemenni, és feltámadását hirdetni, valamint kivégzését elítélni mint Isten elleni cselekedetet, nem pusztán olyan kijelentések, amelyekre a legrosszabb esetben azt mondják a hallgatók, hogy ez bolond (ez történhet ma velünk), hanem olyan állítások, amelyekre börtön és üldözés, elnémítás lehet a válasz (amint lett is). A Szentlélek azonban nemcsak világosságot ad, hogy értsük az Ige aktuális, prófétai üzenetét, de bátorsággal is felruház, hogy el merjük mondani.

Ha engedelmesen tanúi kívánunk lenni, ha az a vágyunk, hogy az Ige növekedjen, akkor szükségünk van a Lélekkel való beteljesedésre, aki által világosságot és bátorságot kapunk. Ha Jézust a mai magyar valóságban hűségesen követjük és képviseljük, hamar összeütközünk a fennálló hazugsággal, csalással, erőszakkal, szabadossággal, ami országunkat jellemzi. Adjon a Lélek bölcs és bátor szavakat nekünk!

Végezetül az a Szentlélek erőt is adott, hiszen a hallgatók, mintha szíven találták volna őket, így kiáltottak fel: *„Mit tegyünk?”* És amikor Péter megtérésre és Jézus nevében való keresztségre hívta őket, az Ige növekedett: háromezren csatlakoztak az apostolokhoz. Ezért jött el, halt meg, és támadt fel Jézus. Hogy új életet szerezzen embereknek, hogy új közösségek szülessenek. Ezért küldte el Lelkét, és ezért adja a Lélek által ma is önmagát: hogy az Ige ma is, itt is, közöttünk is, általunk is

növekedjen. Ezért hát kérjük és várjuk, hogy Szentlelkével betöltsön bennünket!
Ámen!